

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาชาเสพติด เป็นปัญหาสังคมที่มีแนวโน้มของความรุนแรง และการขยายตัวของปัญหาเพิ่มขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ที่มีการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งเห็นได้จากการที่มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติอย่างเป็นรูปธรรมตั้งแต่ พ.ศ. 2504 จนถึงปัจจุบัน มีปัญหาที่มีพร้อมกับการพัฒนาปัญหาหนึ่ง คือ ปัญหาด้านยาเสพติด และมีแนวโน้มว่าปัญหาชาเสพติดอาจจะลุกลามแพร่ขยายต่อไปมากขึ้น กล่าวคือ ประเทศของเราเริ่มเปลี่ยนแปลงโครงสร้างจากการผลิตของประเทศจากระบบผลิตแบบเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรม โครงสร้างของครอบครัวเปลี่ยนจากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะมีผลกระทบโดยตรงต่อความต้องการใช้ยาเสพติดของคนเพราะยาเสพติด เป็นปัญหาของสังคม และของคนในเมืองอุตสาหกรรม ที่มีชีวิต หรือสมาชิกของครอบครัวขาดความอบอุ่น อันเป็นหนทางที่จะชักนำไปใช้ยาเสพติดได้ง่ายขึ้น หรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า สภาพแวดล้อมในอนาคตจะมีโอกาสทำให้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดรุนแรงมากขึ้น (ปปส., 2540)

ส่วนทิศทางการพัฒนาอีกด้านหนึ่ง คือ การเปิดตลาด การค้า และให้มีการนำเข้าเสรี โดยเฉพาะการนำเข้าสินค้าที่เป็นวัตถุดิบ ในการอุตสาหกรรม การขยายตัวด้านการท่องเที่ยว การเพิ่มบทบาทภาคเอกชนให้เข้ามาบริหารกิจการทำเรือระหว่างประเทศอย่างอิสระ การขยายท่าอากาศยานพาณิชย์ ล้วนแต่จะเปิดช่องทางให้ผู้กระทำความผิดสามารถลักลอบค้ายาเสพติด และผลิตยาเสพติดได้ง่ายขึ้น โดยแฝงอยู่กับกิจการที่ถูกต้องตามกฎหมาย ทำให้การควบคุมดูแลยากลำบาก ฉะนั้น การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงเป็นเรื่องสำคัญ และจำเป็นที่จะต้องดำเนินการควบคุมไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของชาติ เพื่อให้ผลการพัฒนาประเทศประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (ปปส., 2540)

ยาเสพติดเกี่ยวข้องกับสังคมไทยเป็นเวลานานแล้ว มีหลักฐานแสดงว่าในสมัยกรุงศรีอยุธยา พ.ศ. 1903 สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 (พระเจ้าอู่ทอง) ได้เคยตรากฎหมาย เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดมาแล้ว โดยตราไว้ในกฎหมายลักษณะโจรบทหนึ่งว่า ผู้สูบฝิ่น กินฝิ่น ชายฝิ่นนั้น ให้ลงพระราชอาญาจหนักหนา ธิราชบาทว์ให้สิ้นเชิง ทเวนบกสามวัน ทเวนเรือสามวัน ให้จำคุกไว้จน

กว่าจะอดได้แล้วให้เรียกเอาทานบนแก้มัน ญาติ ฟีน้องไว้แล้วจึงปล่อยให้ผู้สูบ ชายฉิ่น ออกจาก โทษ (ปปส., 2529 อ้างใน แววดา ธนบัตร, 2534 : 1)

จากสถิติผลการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ จำแนกตามชนิดยาเสพติด จำนวนคดี จำนวนผู้ต้องหา ระหว่างเดือนมกราคม ถึงธันวาคม 2539 พบว่า ยาบ้าหรือแอมเฟตามีน มาเป็น อันดับหนึ่งด้วย 20,119 คดี ผู้ต้องหา 22,240 คน จำนวนข้อหา 24,031 ข้อหา ตามมาด้วย กัญชาแห้ง เฮโรอีน และสารระเหย ตามลำดับ (ปปส., 2540) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ปัญหาของแอมเฟตามีน หรือยาบ้านี้ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มจะมีมากขึ้น

ยาบ้าหรือแอมเฟตามีน (Amphetamine) หรือที่รู้จักแพร่หลายในชื่อยาม้า(ปัจจุบันเรียกว่า ยาบ้า), ยาขยัน เป็นยาเสพติดให้โทษที่ผิดกฎหมาย สามารถออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง โดยการกระตุ้นประสาท เช่นเดียวกับกระท่อม โคคาอิน บุหรี่ กาแฟ เป็นยาเสพติดที่ได้จากการสังเคราะห์ ค้นพบครั้งแรกโดย กอร์ดอน เอ แอลส์ (GARDON A. ALLES) ในปี พ.ศ. 2470 ต่อมา เพนิส (PINESE) พบว่าแอมเฟตามีนมีฤทธิ์ทำให้หลอดเลือดตีบเล็กลง ทำให้ความดันโลหิตสูงขึ้น พ.ศ.2475 มีบริษัทผลิตยาแห่งหนึ่งได้นำแอมเฟตามีนมาผลิตเป็นยาสูบดมแก้หวัด แต่ได้ยกเลิกการใช้เนื่องจากพบว่าสารนี้ก่อให้เกิดการเสพติด

พ.ศ.2478 ยาบ้าสามารถนำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ โดยใช้รักษาโรควงหลับ (Narcolepsy) เนื่องจากยาบ้ามีฤทธิ์ทำให้หลอดเลือดขยาย กระตุ้นการหายใจ และสมอง ต่อมาก็นำมาใช้เป็นยาลดน้ำหนัก ใช้ในผู้ป่วยที่มีอาการอ่อนเพลีย ใช้รักษาผู้ป่วยที่มีอาการซึมเศร้า ใช้เป็นยาแก้ง่วง ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการใช้ยาบ้ากับทหารยาม หลังจากนั้นเช่นการขั้บรด การเสริมสวຍ

ในอดีต ยาบ้า ชนิดที่แพร่หลายที่สุด มีสัญลักษณ์เป็นรูปหัวม้า และอักษร LONDON ประทับบนเม็ดยา ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของคำว่า ยาม้า(ปัจจุบันเรียกว่า ยาบ้า) ในปัจจุบันรูปแบบของยาแอมเฟตามีนมีลักษณะเป็นเม็ดเล็ก ๆ เป็นแคปซูล หรือเป็นเม็ดเล็กกลมแบน เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 7 มิลลิเมตร น้ำหนักเฉลี่ย 0.11 กรัม ต่อ 1 เม็ด มีสี ขาว เหลือง น้ำตาล หลากสี ตราประทับคือ K/99, K/44, 1 เป็นต้น สามารถนำเข้าสู่ร่างกายได้โดยรับประทาน หรือผสมอาหาร และเครื่องดื่ม ชนิดหลอดใช้ฉีดเข้าสู่ร่างกาย

ถ้าใช้ในขนาดที่ไม่สูงนัก ก็สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ผู้ใช้จะมีความรู้สึกกระปรี้กระเปร่า และมีอารมณ์แจ่มใสเบิกบาน ถ้าใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ๆ แล้ว จะก่อให้เกิดอารมณ์เป็นสุขนั้น จึงทำให้มีการนำไปใช้ในการที่ผิด ผู้ใช้ยาจะต้องเพิ่มขนาดการใช้ยาตลอดเวลา เพื่อให้ได้ฤทธิ์ของยาในระดับที่ตนต้องการ ถ้ามีการเพิ่มขนาด และความถี่ของการใช้ยาประเภทนี้ต่อไปเรื่อย ๆ แล้วนอกจากจะทำให้เกิดการเพ้อฝัน แล้วอันตรายต่อประสาทก็จะเกิดขึ้น ผู้ใช้ก่อพฤติกรรมออกมาในลักษณะก้าวร้าว และต่อต้านสังคมอย่างรุนแรง (ปัญญา วรณสถิตย์, วิโรจน์ สุ่มใหม่ อ้างใน แววดา ธนบัตร : 2534, 3)

ในสภาพสังคมปัจจุบัน ยาบ้าเข้ามามีบทบาท และก่อให้เกิดปัญหาให้กับประชาชนคนไทย หลายกลุ่ม ซึ่งแต่เดิม จะระบาด และใช้กันแพร่หลาย เฉพาะกลุ่มที่มีอาชีพรับจ้างเช่น คนขับรถบรรทุก ล้อ กรรมกรรับจ้าง และเกษตรกรบางกลุ่มเท่านั้น แต่ในปัจจุบันยาบ้าได้ กลายเป็นที่นิยมแพร่หลายในแง่ของความบันเทิง สนุกสนาน จึงพบว่ากลุ่มเยาวชน วัยรุ่นทั้งชาย และหญิง จำนวนมาก มีการเสพยาบ้าจนก่อให้เกิดปัญหาชีวิต และที่น่าวิตกกังวลยิ่งไปกว่านั้น ในปัจจุบันเราพบว่า กลุ่มผู้ค้ายาบ้าได้มุ่งไปที่เด็ก นักเรียน ระดับประถมศึกษา และขยายวงกว้างออกไปสู่ประชาชนหลายกลุ่มอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกร กรรมกร แรงงานประมง รวมไปถึงผู้ประกอบการอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกร กรรมกร แรงงานประมง รวมไปถึงผู้ประกอบการอาชีพ เกี่ยวกับบันเทิงหรืองานกลางคืนอีกด้วย ดังจะสังเกตได้จากข่าวการจับกุมยาบ้าทางสื่อมวลชนทุกชนิดในแต่ละครั้งจะพบว่าผู้เสพยาบ้ามีหลายกลุ่มอาชีพด้วยกัน ประกอบกับจำนวนสถิติการจับกุม และปริมาณยาบ้าที่จับกุมได้ของทางราชการ พบว่าการค้ายาบ้า และการเสพยาบ้ากระจายวงกว้างออกไปครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศ ซึ่งเป็นที่น่าวิตกกังวลอย่างยิ่งว่าในอนาคตอีกไม่นานประเทศชาติบ้านเมืองจะเต็มไปด้วยประชาชนที่ติดยาบ้า ซึ่งถือว่าไร้ประสิทธิภาพ และเป็นภาระให้กับสังคมในที่สุด (พล.อ.เป้ง มาลากุล ณ อยุธยา, 2540)

นพ.ธงชัย อุ้นเอกสาร (2538) กล่าวว่า ผู้ติดสารเสพติดประเภทยาบ้าแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. กลุ่มผู้ใช้แรงงาน มักเนื่องจากถูกหลอก แนะนำ ชักชวนโดยเพื่อน หรือนายจ้างให้กิน เพื่อให้มีแรงกระตุ้นในการทำงาน โดยเฉพาะกลางคืน เมื่อใช้นานเข้าจะเกิดการเสพติดได้
2. กลุ่มนักเรียน นักศึกษา กำลังแพร่ระบาดอย่างมาก และเป็นปัญหาที่สำคัญระดับประเทศ คือ การเสพติดแบบสุดควันระเหยสาเหตุมีดังนี้ คือ
  - 2.3 ต้องการความกระปรี้กระเปร่า ในการอ่านหนังสือ หรือเตรียมสอบ
  - 2.4 เป็นการสร้างค่านิยมในหมู่วัยรุ่น ที่ปฏิบัติตามกันโดยไม่ทราบถึงผลร้ายที่จะตามมา
  - 2.5 แทรกซึมมาในรูปแบบการพนัน เช่น เล่นไพ่ หรือสนุกเกอร์ ให้เล่นได้ดีขึ้น และนานขึ้น โดยไม่จ่วงนอน ไม่เหนื่อย เมื่อเสียพนันก็จะถูกใช้ให้นายบ้าไปขายเพื่อหาเงินมาชดใช้เป็นการแพร่ระบาดต่อไป
  - 2.6 แนะนำให้ใช้เพื่อเกิดความสนุกสนานครื้นเครง และลืมความทุกข์ได้ชั่วขณะ

วิธีการเสพยาบ้า นั้น มี 4 วิธี คือ (ปปส., 2539)

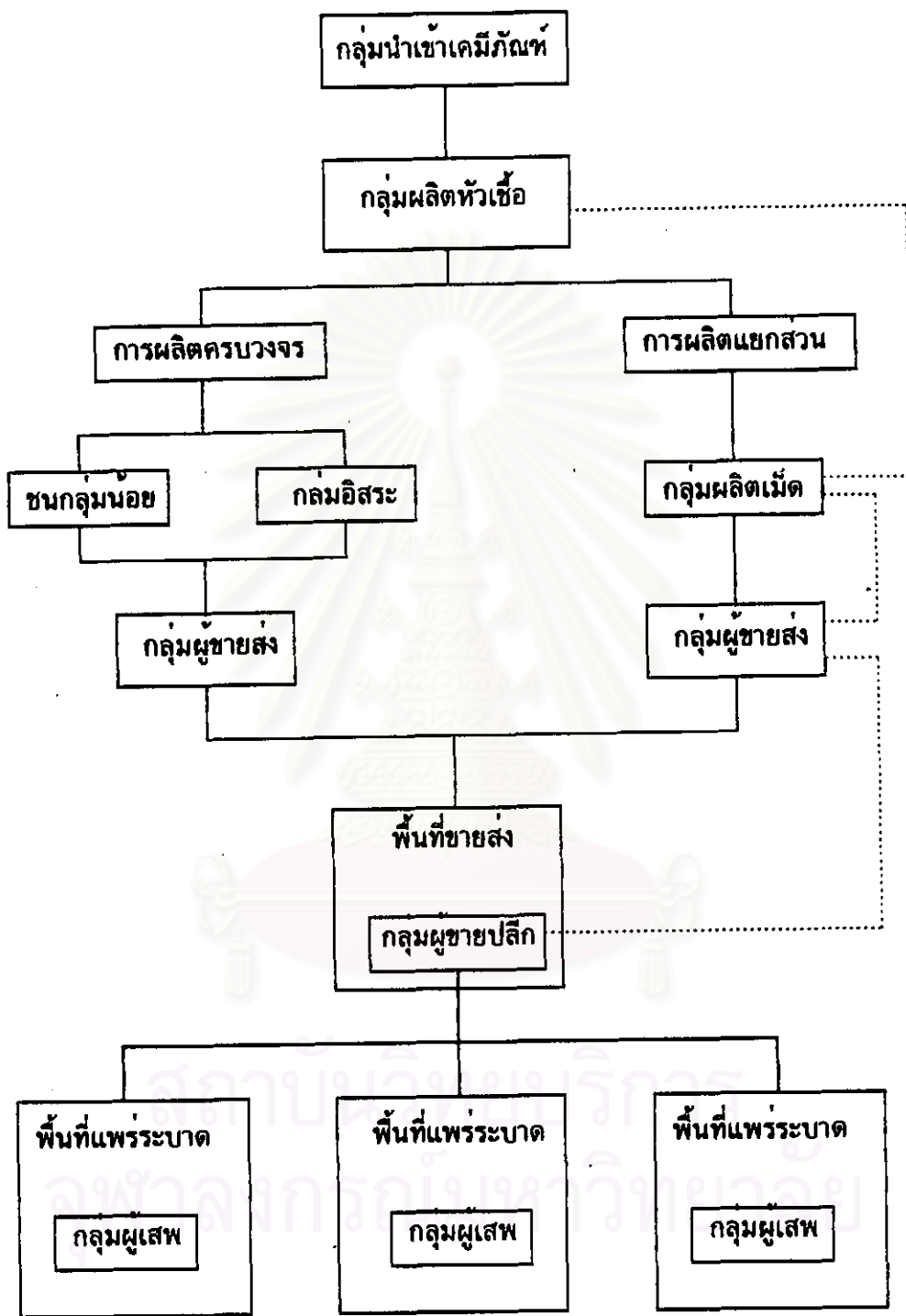
1. กิน เป็นวิธีดั้งเดิมของผู้ใช้แรงงานจนปัจจุบันนี้
2. ฉีดเข้าเส้น มักผสมยาเสพติดตัวอื่น ๆ เช่น ผงขาว หรือยาปลอมประสาท
3. สูบ โดยบดคลุกกับบุหรี่ยสูบ
4. สูตควันระเหย คล้ายคลึงกับวิธีสูบบุหรี่ แต่จะบดแล้วลนไฟ โดยแบ่งเป็นแบบสูบป้องกันน้ำ เพื่อลดการระคายเคือง และแบบใส่กระดาษฟรอยด์ ที่เรียกว่า “เรือ” แล้วลนไฟ จึงใช้หลอดกาแฟสูตควันที่ระเหยออกมา เรียกว่า “จับมังกร” เป็นวิธีที่นิยมแพร่หลาย ในหมู่นักเรียนที่เสพติดในปัจจุบันขณะนี้

ในเรื่องของผลของยาบ้าที่มีต่อร่างกายนั้น นพ.ธงชัย อุ้นเอกกลาง (2538) ได้กล่าวว่า โดยแท้จริงแล้วไม่มีการเสพติด และใช้ในขนาดเหมาะสมมีประโยชน์หลายประการเช่น จัดใจ แจ่มใส ลดอาการอ่อนล้า รักษาโรคหอบหืด รักษาโรคซึมเศร้า ใช้ลดอาการเจ็บปวดในการวิสัญญี ลดอาการการปวดประจำเดือน และอื่น ๆ แต่เนื่องจาก ยาบ้า มีปัญหาที่สำคัญ 2 ประการ คือ อาการข้างเคียงเกิดได้ง่าย และอันตราย และเมื่อใช้ในระยะติดต่อกันจะเกิดอาการทนยา (Tolerance) และอาการถอนยา (Withdrawal) ทำให้เกิดการเสพติดได้จึงทำให้เลิกใช้ในที่สุด นอกจากนั้น ยังมีอาการข้างเคียงที่เป็นพิษต่อร่างกายประกอบด้วย อาการใจสั่น หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง เจ็บแน่นหน้าอก หน้าแดง มือเท้าซีดเขียว ปากแห้ง ม่านตาขยาย หายใจไม่ออก ไข้สูง ปวดศีรษะ คลื่นไส้อาเจียน เดินเซ และอาการข้างเคียงที่เป็นอันตรายถึงชีวิต คือ หัวใจหยุดเต้น หมดสติ อาการทางระบบประสาทที่มีตั้งแต่อาการกระตุ้นเกร็งของร่างกาย ชักโคม่า และเสียชีวิต ส่วนในเรื่องของผลของยาบ้าที่มีต่อจิตใจนั้น ได้แก่ อาการมึนงงมึนงง กระวนกระวาย นอนไม่หลับ ก้าวร้าว สับสน วิดกกังวล หวาดกลัวอย่างรุนแรง เมื่อตอนกำลังจะตาย หวาดระแวงกลัวคนมาทำร้าย และประสาทหลอน หากมีการใช้ในขนาดสูง และติดต่อกันเป็นเวลานาน จนเสพติด เมื่อมีอาการถอนยาบางรายอาจพบลักษณะซึมเศร้า ไร้อารมณ์ บางรายอาจคิดค้ำตัวตายได้

สถานการณ์ยาบ้าในปัจจุบัน จากข้อมูลของคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด (ปปส., 2539) พบว่า เป็นปัญหาที่กำลังจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านการผลิต การค้า และการแพร่ระบาดคือ การเกิดขึ้นของผู้ผลิตรายใหม่ การขยายตัวของเครือข่ายการค้า และการเพิ่มขึ้นของผู้เสพติดอย่างกว้างขวาง

พัฒนาการด้านอุปทานของปัญหา ยาบ้า คือ มีการพัฒนากรรมวิธีการผลิตให้ง่าย และรวดเร็วขึ้น มีการกระจายวิธีการผลิตจากกลุ่มผู้ผลิตเดิมไปสู่ผู้ผลิตรายใหม่ กลุ่มผู้ผลิต และการค้าพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ผลิต และค้าแบบครบวงจร มีการแตกตัวของพื้นที่การค้าจากพื้นที่ศูนย์กลางไปสู่พื้นที่แก่งแย่งเป็นกลุ่ม ๆ และมีการสร้างเครือข่ายการค้าเพื่อการคุ้มครองระหวางกลุ่มอิทธิพล กลุ่มการค้า และกลไกของรัฐในระดับต่าง ๆ (ปปส., 2539)

โครงสร้างกลุ่มผลิต และค้าขาย

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด (ปปส), 2539

ประเด็นที่น่าสนใจของยาบ้ามีดังนี้ คือ (ปปส, 2539)

แนวโน้มการแพร่ระบาดของยาบ้า พบว่าจากระบบข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ตั้งแต่ปี 2533-2538 พบว่า จำนวนของผู้เข้ารับการบำบัดรักษา เนื่องจากใช้ยาบ้าเพิ่มขึ้นตลอด โดยเฉพาะในปี 2538 เพิ่มขึ้นจากปี 2537 เกือบ 3 เท่า จาก 496 คนเป็น 1,210 คน

จำแนกตามพื้นที่การแพร่ระบาดของยาบ้า ตั้งแต่ปี 2533 - 2538 พบว่าภาคกลางเป็นพื้นที่ที่มีปัญหามากที่สุด โดยในปี 2538 มีมากถึง 63.1% รองลงมาคือภาคเหนือ (17.5%) และกรุงเทพฯ (10.7%) และเมื่อพิจารณาจากข้อมูลในระบบทะเบียนคดียาเสพติด ได้สรุปถึงระดับของความรุนแรงในภาคกลางมีดังนี้คือ ภาคกลางกลุ่มตะวันตก ได้แก่ สุพรรณบุรี ราชบุรี เพชรบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ภาคกลางตอนบน ได้แก่ อ่างทอง สระบุรี และภาคกลางกลุ่มปริมณฑล ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรสาคร

จำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาบ้า จำแนกตามอายุเฉลี่ยที่เข้ารับการบำบัดรักษา อายุเฉลี่ยของผู้ที่เข้ารับการรักษา มีแนวโน้มที่จะลดลง ซึ่งชี้ให้เห็นว่า มีการแพร่ระบาดของยาบ้าไปสู่กลุ่มคนที่มีอายุน้อยลง และถ้าพิจารณาจากอายุที่ใช้ยาเสพติดครั้งแรกของผู้เข้ารับการบำบัด พบว่าความแตกต่างระหว่างอายุที่ใช้ครั้งแรก กับอายุที่เข้ารับการรักษา มีแนวโน้ม ที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งน่าจะแสดงให้เห็นว่า เพิ่งจะเริ่มใช้ยาเสพติดได้ไม่นานนัก และจะใช้ยาบ้าประมาณวันละ 2 ครั้ง

วิธีเสพยาบ้า นั้น พบว่าตั้งแต่ปี 2533-2538 เริ่มมีการนำวิธีใช้ยาบ้าใหม่ ๆ เข้ามา เช่น การสูบ ตม และใช้มากกว่า 1 วิธี ในขณะที่การกินซึ่งเป็นวิธีเดิม ๆ ที่เคยใช้ลดลงเรื่อย ๆ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะคนเสพติดว่า ถ้าใช้วิธีการเสพใหม่ ๆ ตัวยาจะออกฤทธิ์เร็วขึ้น และรอดพ้นจากการตรวจพบในปีสภาวะด้วย

ในเรื่องของระดับการศึกษานั้น ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้เข้ารับการบำบัดรักษาตั้งแต่ปี 2533-2538 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา แต่เมื่อพิจารณาจากข้อมูลในปี 2538 ระดับการศึกษาเริ่มเปลี่ยนแปลง คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (49.5%) เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือระดับประถมศึกษา (27.5%) และสุดท้ายคือ อาชีวศึกษา (14.7%)

อาชีพของกลุ่มผู้ใช้ยาบ้าจากข้อมูลผู้เข้าบำบัดรักษา ในปี 2533-2537 นั้น พบว่า เดิมในกลุ่มอาชีพ ว่าง มีจำนวนสูงที่สุด มาเป็นกลุ่มนักเรียน กลุ่มอาชีพรับจ้าง และ กลุ่มคนว่างงาน ตามลำดับ

ความสัมพันธ์ระหว่างยาเสพติดที่ใช้ครั้งแรกกับยาบานั้น จากระบบข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ส่วนใหญ่จะเริ่มใช้ยาบ้า เป็นยาเสพติดที่ใช้ครั้งแรก มีเพียง 23.6% เท่านั้นที่เริ่มจากยาเสพติดชนิดอื่น ก่อนที่จะมาใช้ยาบ้า

เราจะเห็นได้ว่า สถานการณ์ของยาบ้า ในปัจจุบันมีปัญหาที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ อย่างไรก็ตามปัญหาด้านยาเสพติด มักจะเกิดขึ้นจากองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน คือ มนุษย์, ยาเสพติด และสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ องค์ประกอบด้านมนุษย์อาจ

จะพิจารณาได้ในแง่ที่ว่า บุคคลนั้นมีปัญหาทางครอบครัว จึงใช้ยาเสพติดเป็นทางแก้ปัญหา หรือ บางครั้งไม่มีปัญหาทางครอบครัว แต่ก็ใช้ยาเสพติด เนื่องจากการได้เสพยาแล้วทำให้ตนมีความสุข ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาองค์ประกอบทางด้านยาเสพติดอาจจะพิจารณาได้ในแง่ ยาเสพติด ชนิดนั้น หาซื้อได้ง่าย, มีราคาถูก หรือการที่มีกฎหมายลงโทษของการใช้ยาเสพติดชนิดใหม่ไปเรื่อย ๆ ส่วนองค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น สภาพสังคมที่เปลี่ยนระบบจากเกษตรกรรม เป็นระบบอุตสาหกรรม การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคมอย่างต่อเนื่องก็อาจเป็นตัวการหนึ่งของการแพร่ระบาดของการใช้ยาเสพติด กล่าวคือ อาจจะมีการอพยพคนจากชนบทเข้าสู่เมืองหลวงมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาชุมชนแออัด โดยที่บุคคลอาจจะมีความกดดันทั้งสภาพความเป็นอยู่, เศรษฐกิจ นำไปสู่ปัญหาชุมชนแออัด โดยที่บุคคลอาจจะมีความกดดันทั้งสภาพความเป็นอยู่, เศรษฐกิจ นำไปสู่การแก้ปัญหาโดยการใช้ยาเสพติด เพราะในสถานที่ชุมชนแออัดสามารถหาซื้อ ยาเสพติดได้ง่าย ดังนั้นองค์ประกอบของปัญหาการใช้ยาเสพติดทั้ง 3 องค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น จึงเกี่ยวโยงกันอย่างแยกไม่ออก ทำให้มีแนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ดังนี้ คือ

1. แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้หมดไป หรือน้อยลง
2. ต้องมีแนวทางป้องกันปัญหาที่ยังไม่มีไม่ให้เกิดขึ้น แต่ถ้าป้องกันไม่ได้ก็ต้องทำให้ปัญหาเกิดขึ้นน้อยที่สุด
3. ในแง่สังคม ปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้น จะแก้ไขอย่างไรก็ไม่หมด ดังนั้นควรจะมีแนวทางที่ลดความเสียหายอันเกิดจากผลของการใช้ยาเสพติดให้ได้ จะได้ไม่เกิดปัญหาอย่างต่อเนื่องอีก

จะเห็นได้ว่า ปัญหาเรื่องยาเสพติดเป็นปัญหาใหญ่ และเป็นปัญหาสำคัญของชาติ รัฐบาล จึงได้มีการกำหนดนโยบายไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ในบทที่ 5 การพัฒนาสุขภาพ และพยานามัยของการพัฒนาศักยภาพคนในด้านสุขภาพ และพยานามัย ซึ่งได้แก่

“สนับสนุนการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นองค์รวม ทั้งการสร้าง ความเข้มแข็งของครอบครัว การลดปัญหาการใช้ความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ การแก้ไขปัญหายาเสพติด และการพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม”

และในบทที่ 6 การพัฒนาระบบความมั่นคงทางสังคม ซึ่งได้แก่ ในข้อที่ 3 ว่า ด้วยการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อเสริมสร้างความสงบสุขในสังคมดังนี้คือ

“ส่งเสริมการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก และเยาวชนทั้งใน และนอกระบบโรงเรียน ตลอดจนกลุ่มผู้ใช้แรงงาน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายควบคู่กับการจับกุม และดำเนินการตามกฎหมายต่อผู้กระทำผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ผลิต และผู้จำหน่ายจริงจัง และต่อเนื่อง

พัฒนาระบบการบำบัด และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดใน 3 ระบบ ระบบสมัครใจ ระบบต้องโทษ และระบบบังคับบำบัด อย่างมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในการป้องกันการติดยาเสพติดซ้ำ

ใช้สื่อสาธารณะทุกรูปแบบในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชนในการร่วมกัน ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ยาเสพติด อุบัติภัยการทารุณกรรมเด็ก และสตรี และปัญหาสังคมอื่น ๆ

พิจารณาปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีมาตรการที่เหมาะสม และสามารถปราบปรามการผลิต และจำหน่ายยาเสพติดให้เป็นผลอย่างจริงจัง”

จากนโยบายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า วิธีการป้องกันยาเสพติดนั้น ต้องดำเนินการในหลาย ๆ ส่วนประกอบกัน และสนับสนุนกัน เพื่อให้การป้องกันเป็นไปตามนโยบายที่ได้วางไว้ และได้มีการเห็นความสำคัญของการสื่อสารผ่านโดยการรณรงค์เผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้อง เกี่ยวกับยาเสพติด และการป้องกันยาเสพติดผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย

ในเรื่องของแนวทางแก้ไขยาบ้า นั้น เดิมยาบ้าเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท พ.ศ.2518 แต่เนื่องจากสภาพปัญหาการแพร่ระบาด และผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดจากการค้า และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้น ยังเป็นปัญหาอย่างมาก และไม่เอื้ออำนวยต่อการป้องกัน และปราบปรามยาบ้าทำให้หน่วยงานของรัฐหลายหน่วยได้พยายามที่จะปรับปรุงแก้ไขให้การบังคับใช้กฎหมายในเรื่องยาบ้านี้กับผู้กระทำความผิดนั้นได้รับโทษที่เหมาะสมกว่าที่เป็นอยู่กฎหมายวัตถุออกฤทธิ์ โดยพยายามผลักดันให้ยาบ้าเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 เช่นเดียวกับเฮโรอีน หรือกำหนดโทษให้สูงขึ้น ซึ่งผู้เขียนขอสรุปแนวทางแก้ไขปัญหาโดยลำดับ ดังต่อไปนี้ (ปปส, 2539)

สำนักงาน ป.ป.ส. มีคำสั่งที่ 14/2538 ลงวันที่ 20 มกราคม 2538 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลการบังคับใช้ และปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดขึ้นโดยมีรองเลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนส่งเสริมงานตุลาการ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการอาหาร และยา ผู้แทนกรมตำรวจ ผู้แทนกรมการขนส่งทางบก ผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้อำนวยการกองปราบปรามยาเสพติด ผู้อำนวยการกองตรวจสอบสวนทรัพย์สินคดียาเสพติด เป็นกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการกองนิติการ และพิชุนท์หลักฐาน เป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการเสนอปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย และปัญหาข้อขัดข้องของบทบัญญัติของกฎหมายที่เห็นว่าไม่สามารถบังคับได้ หรือขัดแย้งกัน หรือในกรณีที่ไม่มียาเสพติดไว้แต่พิจารณาแล้วเห็นควรบัญญัติให้มีขึ้นใหม่ ซึ่งต่อมาคณะกรรมการนี้ได้เสนอให้มีการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดรวม 6 ฉบับ คือ

1. พระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519
2. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522
3. พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท พ.ศ. 2518
4. พระราชบัญญัติควบคุมโคคาอีน พ.ศ. 2495
5. พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534
6. พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533

กระทรวงยุติธรรมโดย รตอ.เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ในฐานะประธานกรรมการประสานงานกระบวนการยุติธรรม ได้มีคำสั่งที่ 5/2538 ลงวันที่ 18 กันยายน 2538 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการศึกษาแนวทางเสริมประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งมีอธิบดีกรมคุมประพฤติเป็นประธานอนุกรรมการ และผู้แทนส่วนราชการต่าง ๆ เป็นอนุกรรมการ โดยกำหนดให้คณะอนุกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ เพื่อพิจารณาแนวทาง หรือมาตรการป้องกันยาเสพติด ปรับปรุงกฎหมายให้มอบหมาย และมีการตั้งคณะทำงานได้ตามความเหมาะสม

ในส่วนของกระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหาร และยา (อ.ย.) ก็ได้ดำเนินการแก้ไขกฎหมายวัตถุที่ออกฤทธิ์ เพื่อการป้องกัน และปราบปรามยาบ้ามาตลอด แต่การดำเนินการเป็นไปอย่างล่าช้ามาก เพราะต้องใช้เวลา ซึ่งไม่ทันต่อเหตุการณ์การแพร่ระบาดของกลุ่มยาบ้า แต่ปัญหาการแพร่ระบาดกลับทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จึงเกิดแนวความคิดใหม่ที่จะผลักดันให้กลุ่มยา และวัตถุออกฤทธิ์บางตัว ซึ่งเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 และในประเภท 2 เปลี่ยนแปลงเป็นยาเสพติดให้โทษ ประเภท 1 เช่นเดียวกับเฮโรอีนตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 ซึ่งจะมีผลให้มาตรการควบคุม และมาตรการลงโทษ แก่ผู้กระทำความผิดยาบ้าเข้มงวด และรุนแรงยิ่งขึ้นถึงขั้นประหารชีวิต ส่วนวิธีดำเนินการแก้ไขนั้นก็ทำได้ง่าย และสะดวกรวดเร็ว ไม่ต้องใช้เวลามากเหมือนกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย

ซึ่งในบัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 4) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า หากวัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาทนั้น เมื่อได้เสพเข้าสู่ร่างกายแล้วก่อให้เกิดผลต่อร่างกาย และจิตใจในลักษณะสำคัญตามนิยามของคำว่า “ยาเสพติดให้โทษ” ที่พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2528 ได้บัญญัติไว้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยความเห็นของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ ก็มีอำนาจที่จะประกาศให้วัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ตามมาตรา 7 (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร.0601/421 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2538 เรื่องข้อหาหรือกฎหมายเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของยาบ้า อ้างใน ปปส., 2539)

จากข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของยาบ้า และนโยบายต่าง ๆ ของการป้องกัน และปราบปราม ยาบ้า จะเห็นได้ว่า ปัญหายาเสพติดนั้นเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันจากบุคคลหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผสานกับการวางแผนให้เหมาะสม และยังมีการใช้สื่อต่าง ๆ เสริมสร้างความรู้ กับประชาชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหานี้ซึ่งวิธีการป้องกันยาเสพติดที่ใช้เป็นหลักในแผนต่าง ๆ นี้ต้องมีการ กำหนดเป็นนโยบาย และการวางแผนให้สอดคล้องกัน เพื่อการสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมาย และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ และเกิดพฤติกรรมตามที่ประสงค์ได้ และในปัจจุบัน ปัญหาแนวโน้มยาเสพติด “ยาบ้า” นี้มีการแพร่ระบาดมากขึ้นเรื่อย ๆ และจำนวนผู้ติดยาบ้าก็เพิ่มขึ้นในขณะเดียวกัน หน่วยงานภาครัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด คือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) สำนักงานกฤษฎมนตรีได้ใช้กลยุทธ์ในการสื่อสารข่าวสาร เกี่ยวกับยาบ้า ในหลายช่องทาง และหลายกลุ่มเป้าหมาย

เมื่อพิจารณาถึงสภาพความรุนแรงของการแพร่ระบาดยาบ้า ในปัจจุบันพบว่า มีการศึกษาวิจัยเพิ่มขึ้นจากอดีตเป็นจำนวนมาก จากการศึกษาวิจัยในเรื่องของผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลดอุปสงค์ในการใช้ยาเสพติด พ.ศ. 2532-2539 ของกองป้องกันยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด(ปปส.) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลผลงานวิจัยจากห้องสมุดของสถาบันทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค พบว่า ผลงานวิจัยที่ศึกษาแยกประเภทของยาเสพติดนั้น ยาบ้าและเฮโรอีนมีจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 9.8 เท่ากัน

ส่วนในกลุ่มประชากรนั้น ส่วนใหญ่จะทำการศึกษาในกลุ่มประชากร กลุ่มเฉพาะ เช่น ชาวไทยภูเขา เด็ก และเยาวชนในสถานพินิจฯ เด็กเร่ร่อน เป็นต้น ร้อยละ 25.00 รองลงมา คือ กลุ่มสถานศึกษา ร้อยละ 19.12 ส่วนกลุ่มสถานประกอบการมีร้อยละ 9.56 ซึ่งในกลุ่มนี้น่าจะมีการศึกษาวิจัยมากกว่านี้ เนื่องจากมีสภาพของความรุนแรงการแพร่ระบาดของยาเสพติดอยู่ในอันดับสูง ๆ เช่นกัน

โครงการป้องกันการใช้ยาบ้าในสถานประกอบการอุตสาหกรรมเป็นโครงการหนึ่งของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่มุ่งหวังให้ผู้ใช้แรงงานและเจ้าของสถานประกอบการอุตสาหกรรมมีความรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาบ้า และรู้จักป้องกันตัวเองและคนรอบข้างไม่ให้เกิดเป็นทาสของยาบ้า อีกทั้งยังมุ่งหวังให้เจ้าของสถานประกอบการอุตสาหกรรมตระหนักถึงอันตรายของยาบ้าและหาแนวทางป้องกันให้สถานประกอบการอุตสาหกรรมเป็นเขตปลอดยาบ้าต่อไป

ขอบเขตการดำเนินงานของโครงการป้องกันการใช้ยาบ้าในสถานประกอบการอุตสาหกรรมกรมตรวจป้องกันการใช้ยาบ้าในสถานประกอบการอุตสาหกรรม จังหวัดละ 100 โรงงาน ในจังหวัดที่มีปัญหาการแพร่ระบาดรุนแรง 10 จังหวัดดังนี้ คือ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรสาคร สุพรรณบุรี ราชบุรี อ่างทอง สระบุรี เพชรบุรี กาญจนบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์

แนวทางการดำเนินงานคือ เผยแพร่ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ดังนี้

1. ชุดนิทรรศการยาบ้า 1 ชุด 8 แผ่น โรงงานละ 1 ชุด
2. ไปสเตอร์ รักร้อยวะและชีวิต อย่าคิดกินยาบ้า ยาฮี โรงงานละ 10 แผ่น
3. แผ่นพับ ยาบ้า ยาฮี อันตราย โรงงานละ 300 แผ่น

วิธีการดำเนินงานคือ จัดประชุมเพื่อแจกจ่ายสื่อและสร้างความเข้าใจในขั้นตอนการเผยแพร่และติดตามประเมินผล และ นำสื่อเผยแพร่แจกจ่ายให้กับทางโรงงานโดยผ่านทาง

- ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
- สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานในจังหวัดเป้าหมาย
- ศูนย์สารนิเทศ สำนักงานประกันสังคม
- กองตรวจโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงาน ปปส.ประจำภาค

จากโครงการดังกล่าว จะเห็นว่า การรณรงค์เผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาเสพติด และการป้องกันยาเสพติดเป็นวิธีการป้องกันยาเสพติดอย่างหนึ่ง ผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อช่วยเสริมสร้างไม่ไห้กลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมตกเป็นทาสของยาเสพติด

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จากการศึกษาการติดยาเสพติดและการแพร่ระบาดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการที่ยังคงเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงขึ้น หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนก็ได้ร่วมมือกันรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งสื่อบุคคล และสื่อมวลชน จึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจค้นคว้าเกี่ยวกับ ปัจจัยทางสังคม, พฤติกรรมการเปิดรับสื่อกับความรู้อุบัติการณ์ที่มีต่อการป้องกันการไ้ยาบ้าของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมในจังหวัดนนทบุรี โดยศึกษาในเขตจังหวัด นนทบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดในเขตปริมณฑลที่มีความรุนแรงของสภาพการแพร่ระบาดของยาบ้า ในอันดับต้น ๆ เพื่อดูว่า กลุ่มเป้าหมายเหล่านี้ สามารถเข้าถึง เนื้อหา ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า ที่หน่วยงาน สำนักงาน ปปส.และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้กลยุทธ์การสื่อสารโดยใช้สื่อมวลชน และสื่อบุคคลนั้นมากน้อยแค่ไหน เพื่อว่า จะได้เกิดประโยชน์อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการปรับปรุงการวางแผนและการผลิตสื่อเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในกลุ่มเป้าหมายตามที่ได้วางไว้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ในจังหวัดนนทบุรี กับความรู้เกี่ยวกับยาบ้าของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ในจังหวัดนนทบุรี

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมในจังหวัดนนทบุรีกับทัศนคติของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมในจังหวัดนนทบุรีต่อการป้องกันการไ้ยาบ้า
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารด้านการป้องกันการไ้ยาบ้าในสถานประกอบการอุตสาหกรรม กับความรู้เกี่ยวกับยาบ้าของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ในจังหวัด นนทบุรี
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารด้านการป้องกันการไ้ยาบ้าในสถานประกอบการอุตสาหกรรม กับทัศนคติต่อการป้องกันการไ้ยาบ้าของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ในจังหวัดนนทบุรี
5. เพื่อหาตัวแปรที่อธิบายหรือพยากรณ์ความรู้และทัศนคติต่อการป้องกันการไ้ยาบ้าได้ดีกว่ากัน

ปัญหานำการวิจัย

1. ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ที่มีปัจจัยทางสังคมต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับยาบ้าแตกต่างกัน หรือไม่ อย่างไร
2. ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ที่มีปัจจัยทางสังคมต่างกัน มีทัศนคติต่อการป้องกันการไ้ยาบ้าแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. การเปิดรับข่าวสารด้านการป้องกันการไ้ยาบ้าในสถานประกอบการอุตสาหกรรมของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับยาบ้าของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมหรือไม่ อย่างไร
4. การเปิดรับข่าวสารด้านการป้องกันการไ้ยาบ้าในสถานประกอบการอุตสาหกรรมของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการป้องกันการไ้ยาบ้าของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม หรือไม่ อย่างไร
5. การเปิดรับข่าวสารด้านการป้องกันการไ้ยาบ้าในสถานประกอบการอุตสาหกรรมกับปัจจัยทางสังคมของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมอะไรอธิบายความรู้กับทัศนคติต่อการป้องกันการไ้ยาบ้าได้ดีกว่ากัน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ที่มี การศึกษา, เพศ, อายุ ,สถานภาพการสมรส และขนาดของโรงงาน ต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับยาบ้าแตกต่างกัน

2. ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ที่มี การศึกษา, เพศ, อายุ ,สถานภาพ การสมรส และขนาดของโรงงาน ต่างกัน มีทัศนคติต่อการป้องกันการใช้ยาบ้าแตกต่างกัน

3. การเปิดรับข่าวสารด้านการป้องกันการใช้ยาบ้าของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ อุตสาหกรรม มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับยาบ้า

4. การเปิดรับข่าวสารด้านการป้องกันการใช้ยาบ้าของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ อุตสาหกรรม มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการป้องกันการใช้ยาบ้า

5. การเปิดรับข่าวสารด้านการป้องกันการใช้ยาบ้าของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ อุตสาหกรรม อธิบายความรู้กับทัศนคติต่อการป้องกันการใช้ยาบ้าได้ดีกว่าปัจจัยทางสังคมของผู้ ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงปัจจัยทางสังคม, พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติที่มีต่อการป้องกันการใช้ยาบ้าของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมซึ่งแบ่งเป็น ก. ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การศึกษา, เพศ, อายุ, สถานภาพการสมรส และขนาดของโรงงาน

ข. การเปิดรับข่าวสาร แบ่งเป็น

1.1 สื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ พนักงาน ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม

1.2 สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียงและ หนังสือพิมพ์

1.3 สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ ที่ใช้ในการเผยแพร่ ในโครงการป้องกันการใช้ยา บ้า ในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ประกอบด้วย ชุดนิทรรศการยาบ้า โปสเตอร์ และแผ่นพับ

2. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะสถานประกอบการอุตสาหกรรมในเขต จังหวัด นนทบุรี เนื่องจาก เป็นจังหวัดในเขตปริมณฑล ที่มีการแพร่ระบาดของยาบ้าอยู่ในอัตราที่สูง และยังไม่มี การศึกษากับสถานประกอบการเหล่านี้

ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยถึงปัจจัยทางสังคม, พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติที่มีต่อการป้องกันการใช้ยาบ้าของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ใน จังหวัดนนทบุรี ดังนั้น ผลของการวิจัยจึงไม่สามารถอธิบายได้ถึงสถานประกอบการในจังหวัดอื่น

นิยามคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การเปิดรับสื่อ หมายถึง การเปิดรับข่าวสารที่ทางโครงการป้องกันการใช้ยาบ้าในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ใช้ในการให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาบ้า ผ่านสื่ออันประกอบด้วย สื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจ

- สื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ พนักงาน ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม

- สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง และหนังสือพิมพ์

- สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ ที่ใช้ในการเผยแพร่ ในโครงการป้องกันการใช้ยาบ้าใน

สถานประกอบการอุตสาหกรรม ประกอบด้วย ชุดนิทรรศการยาบ้า โปสเตอร์ และแผ่นพับ

ยาบ้า หมายถึง ยาเสพติดให้โทษที่ผิดกฎหมาย มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า แอมเฟตามีน (AMPHETAMINE) หรือที่รู้จักกันในชื่อ ยาม้า , ยาขยัน สามารถออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง โดยการกระตุ้นประสาท และก่อให้เกิดการเสพติด

การเปิดรับข่าวสาร หมายถึง ความบ่อยครั้ง และระยะเวลาในการได้รับข่าวสารด้านการป้องกันการใช้ยาบ้าในสถานประกอบการอุตสาหกรรม

สถานประกอบการอุตสาหกรรม ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ (แบ่งขนาดโรงงานตามเกณฑ์ของกรมแรงงานสวัสดิการสังคม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม) ดังนี้

- 1.ขนาดเล็ก ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมที่มีผู้ใช้แรงงานไม่ถึง 50 คน
- 2.ขนาดกลาง ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมที่มีผู้ใช้แรงงานระหว่าง 51-100 คน
- 3.ขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมที่มีผู้ใช้แรงงาน 101 คนขึ้นไป

ความรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับโทษ พิษภัยของยาบ้า และวิธีการป้องกันยาบ้า

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกตอบสนองต่อการป้องกันการใช้ยาบ้า แบ่งออกเป็นทัศนคติในเชิงบวก คือ เห็นด้วย และทัศนคติในเชิงลบคือ ไม่เห็นด้วย

ปัจจัยทางสังคม หมายถึง องค์ประกอบทางด้าน การศึกษา เพศ อายุ สถานภาพการสมรส และขนาดของโรงงาน ของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.เป็นแนวทางอันที่จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนสื่อในโครงการป้องกันการใช้ยาบ้าในสถานประกอบการอุตสาหกรรมที่จะใช้กับจังหวัดอื่น

2.นำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ในการใช้สื่อในโครงการในลักษณะเดียวกัน

3.ในทางวิชาการ ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ปัจจัยทางสังคม,การเปิดรับสื่อ กับความรู้และทัศนคติที่มีต่อการป้องกันการใช้ยาบ้าของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมในจังหวัดนนทบุรี เพื่ออ้างอิงหรือเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจต้องการค้นคว้าต่อไป